

czyste powietrze
zdrowy wybór

CO TO JEST PROGRAM CZYSTE POWIETRZE?

Czyste Powietrze to kompleksowy program, którego celem jest poprawa efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do powietrza z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych lub uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza, pochodzących z nowo budowanych jednorodzinnych budynków mieszkalnych. Program obejmuje wymianę starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizację budynków jednorodzinnych by efektywnie zarządzać energią. Działania te nie tylko pomogą chronić środowisko, ale dodatkowo zwiększą domowy budżet, dzięki oszczędnościom finansowym.

Program skierowany jest do osób fizycznych:

- będących właścicielami/ współwłaścicielami jednorodzinnego budynku mieszkalnego, lub wydzielonego w budynku jednorodzinny lokal mieszkalny z wyodrębnioną księgą wieczystą. W przypadku gdy jednorodzinny budynek mieszkalny/wydzielony w budynku jednorodzinny lokal mieszkalny jest we współwłasności kilku osób, dofinansowanie przysługuje współwłaścicielowi, pod warunkiem wyrażenia zgody przez pozostałych współwłaścicieli tego budynku/ lokalu.
- będących właścicielami/ współwłaścicielami nieruchomości, które uzyskały zgodę na rozpoczęcie budowy jednorodzinny budynek mieszkalny zgodnie z obowiązującymi przepisami i budynek nie został jeszcze przekazany lub zgłoszony do użytkowania. W przypadku gdy nieruchomość jest we współwłasności kilku osób, dofinansowanie przysługuje współwłaścicielowi, pod warunkiem wyrażenia zgody przez pozostałych współwłaścicieli tej nieruchomości.

Dla tych Beneficjentów, których lokal mieszkalny został wyodrębniony po 01.01.2019 r. koszty poniesione na przedsięwzięcie są kwalifikowane w ramach limitu kosztów przypadających na cały budynek.

INFOLINIA
ZADZWOŃ

607 700 370

ZESKANUJ KOD QR
I WEJDŹ NA
STRONĘ PROGRAMU

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu

ul. Jastrzębia 24, 53-148 Wrocław | od pon do pt w godz 7:30- 15:30 | tel 71 333 09 40 fax 71 332 37 76 mobile 667 670 046 | mail: poczta@fos.wroc.pl

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Oddział w Wałbrzychu

ul. Kolejowa 8, 58-310 Szczawno-Zdrój | tel 74 841 48 24, fax 74 63 34 852 | mail: walbrzych@fos.wroc.pl

Publikacja/druk dofinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

30
minut

Informator nr 5 | 7 luty 2020 | Nakład 24000 egzemplarzy
Powiat wałbrzyski, świdnicki, kłodzki, kamiennogórski

Poglądy autorów i treści zawarte w publikacji nie zawsze odzwierciedlają stanowisko WFOŚiGW we Wrocławiu.

CZYSTE POWIETRZE

Wydawca: Centrum sp. z o.o.
ul. Ludowa 1C/111 | 58-304 Wałbrzych
tel.: 531 407 736
e-mail: sekretariat@30minut.pl
www.30minut.pl

DLA KOGO?

Program adresowany jest do:

- osób fizycznych będących właścicielami domów jednorodzinnych, lub wydzielonego w budynku jednorodzinym lokalu z wyodrębnioną księgą wieczystą,
- osób posiadających zgodę na rozpoczęcie budowy budynku jednorodzinnego.

**ZESKANUJ KOD QR
i zobacz film**
Zalecenia wstępne – instrukcja
wypełniania wniosku

DOFINANSOWANIE

Beneficjenci programu Czyste Powietrze mogą starać się o dofinansowanie w następujących formach:

- Dotacji
- Pożyczki
- Dotacji i pożyczki

CO OBEJMUJE DOFINANSOWANIE?

W ramach programu Czyste Powietrze można uzyskać dofinansowanie na sześć rodzajów inwestycji:

- zakup i montaż nowych źródeł ciepła spełniających wymagania programu CZP;
- docieplenie przegród budynku;
- wymianę stolarki okiennej i drzwiowej;
- wymianę instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej;
- instalację odnawialnych źródeł energii (kolektorów słonecznych i instalacji fotowoltaicznej);
- montaż wentylacji mechanicznej wraz z odzyskiem ciepła.

Wymiana lub montaż indywidualnego źródła ciepła są możliwe, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest możliwe lub nie jest uzasadnione ekonomicznie.

Warunkiem montażu kotła na paliwo stałe, jest brak możliwości podłączenia lub brak uzasadnienia ekonomicznego podłączenia do sieci dystrybucji gazu.

TERMINY

- Realizacja programu: lata 2018-2029
- Podpisywanie umów do: 31.12.2027 r.
- Zakończenie wszystkich prac objętych umową do: 30.06.2029 r.
- Okres realizacji przedsięwzięcia: 30 miesięcy od dnia złożenia wniosku

Smog sprzyja depresji i samobójstwom

Na łamach „Environmental Health Perspectives” naukowcy poinformowali, że zanieczyszczenie powietrza wydaje się mieć związek z podwyższonym ryzykiem depresji i samobójstw.

Zespół Isobel Braithwaite z University Collage London przeprowadził metaanalizę 25 prac, opublikowanych do 2017 roku. Wynika z niej, iż narażenie na zanieczyszczenie powietrza wiąże się z większym ryzykiem depresji i samobójstw. Badania pokazały, że osoba przebywająca co najmniej sześć miesięcy na terenach, gdzie stężenie drobnego pyłu zawieszonego dwukrotnie przekracza limit zalecany przez Światową Organizację Zdrowia, miała o około dziesięć procent większe ryzyko zachorowania na depresję niż na obszarze, gdzie limit nie został przekroczony. Obecnie ekspertów zaciekało to, że związek pomiędzy stężeniem PM2,5

a depresją jest podobny do ludzi na całym świecie. Wykazują go zupełnie różne badania. Niestety, badania dotyczące związku pomiędzy zdrowiem psychicznym, a zanieczyszczeniem powietrza mają dziesięciolecia opóźnień w stosunku do badań wpływu zanieczyszczonego powietrza na zdrowie fizyczne. Chociaż dokładne mechanizmy wpływu zanieczyszczeń na ludzki mózg nie zostały jeszcze do końca poznane, to są dowody na to, że drobne cząsteczki mogą dostać się do krwi człowieka i dotrzeć do mózgu. Niektóre badania pozwalają sądzić, że narażenie na smog może wpływać na hormony stresu.

Źródło: pap.pl

Tak tworzą smog mieszkańcy
w Jedlinie-Zdrój

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu

ul. Jastrzębia 24, 53-148 Wrocław | od pon do pt w godz 7:30- 15:30 | tel 71 333 09 40 fax 71 332 37 76 mobile 667 670 046 | mail: poczta@fos.wroc.pl

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Oddział w Wałbrzychu

ul. Kolejowa 8, 58-310 Szczawno-Zdrój | tel 74 841 48 24, fax 74 63 34 852 | mail: walbrzych@fos.wroc.pl

SIEDEM KROKÓW DO DOFINANSOWANIA

- 1 ZDOBAĆ WIEDZĘ**
Zapoznaj się ze szczegółami naboru: regulaminem naboru, programem priorytetowym, formularzem wniosku, załącznikami oraz instrukcjami.
- 2 ZBADAJ POTRZEBY BUDYNKU**
Określ stan obecny i potrzeby budynku, na podstawie zaleceń w audycie energetycznym lub z pomocą uproszczonej analizy energetycznej we wniosku o dofinansowanie; upewnij się, że wszystkie informacje, dotyczące domu (np. powierzchnia ścian i okien) są prawdziwe.
- 3 WYPEŁNIJ I ZŁÓŻ WNIOSEK O DOFINANSOWANIE**
Pamiętaj o wytycznych w tym zakresie na stronie właściwego WFOŚiGW i o dołączeniu dokumentów potwierdzających dochód. Aby wypełnić wniosek wejdź na Portal Beneficjenta na stronie właściwego terytorialnie WFOŚiGW.
- 4 PODPISZ UMOWĘ O DOFINANSOWANIE/POŻYCZKĘ**
WFOŚiGW przygotowuje umowę po pozytywnym rozpatrzeniu Twojego wniosku. W przypadku złożenia wniosku o dotację i pozytywnej decyzji o przyznaniu dofinansowania wniosek automatycznie staje się umową, bez potrzeby jej podpisywania (o czym wnioskodawca jest informowany pisemnie).
- 5 ZŁÓŻ WNIOSKI O PŁATNOŚCI**
Środki mogą zostać wypłacone w kilku transzach po zrealizowaniu poszczególnych etapów przedsięwzięcia. Jeśli pojawią się zmiany w realizacji inwestycji, wystąp o odpowiednie zmiany w umowie.
- 6 ZAKOŃCZENIE PRZEDSIĘWZIĘCIA**
Wizytacji końcowej podlegać będą wszystkie przedsięwzięcia realizowane siłami własnymi i nie mniej niż 15% losowo wybranych, zakończonych przedsięwzięć. Dodatkowo możliwa jest kontrola przedsięwzięcia w terminie do 3 lat od zakończenia jego realizacji.
- 7 ROZLICZENIE PRZEDSIĘWZIĘCIA**
Nastąpi po pozytywnej weryfikacji realizacji przedsięwzięcia przez WFOŚiGW.

WARUNKI DOFINANSOWANIA

- Maksymalne koszty kwalifikowane, od których jest liczona wysokość dotacji: 53 tys. zł.
- Minimalna wartość kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia: 7 tys. zł.
- Oprocentowanie zmienne pożyczki: nie więcej niż WIBOR 12M +70 punktów bazowych ale nie mniej niż 2% rocznie, przy czym ustalenie wysokości oprocentowania następuje w cyklu rocznym.
- Planowany okres spłaty pożyczki: do 15 lat.
- Możliwa karencja (zwłoka) w spłacie: do 12 miesięcy od daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia.
- Okres realizacji przedsięwzięcia: 30 miesięcy od daty złożenia wniosku o dofinansowanie, lecz nie później niż do 30.06.2029 r.
- Dofinansowaniu podlegają przedsięwzięcia rozpoczęte po złożeniu wniosku o dofinansowanie.
- Do kosztów kwalifikowanych zaliczają się wydatki poniesione po dniu złożenia wniosku o dofinansowanie; data zakończenia realizacji będzie potwierdzona w ostatnim protokole odbioru robót wykonawcy lub w protokole końcowym w przypadku przeprowadzenia kontroli przedstawiciela WFOŚiGW.

Walczyć ze smogiem nie musimy tylko poprzez inwestowanie w nowe źródła ciepła, czy termomodernizację domu. Możemy sięgnąć do zasobów matki natury, która już od dawna ma sposób na walkę z niezdrowym powietrzem. Okazuje się, że odpowiednie rośliny mogą oczyszczać powietrze równie skutecznie co specjalistyczne i drogie filtry. Rośliny te są nie tylko piękną ozdobą naszych domów, ale również pomagają w eliminacji zanieczyszczenia powietrza w naszym otoczeniu. Podczas procesu fotosyntezy pochłaniają szkodliwe substancje z powietrza przez aparaty szparkowe i transportują je do podłoża oraz korzeni, gdzie zostają zneutralizowane. Rośliny te zwane są „naturalnymi pochłaniaczami zanieczyszczeń”.

Naukowcy z NASA opracowali zestawienie roślin mających właściwości oczyszczające powietrze, np.: daktylowiec niski, nefrolepis (paproć), zielistka Sternberga, aglaonema, dypsis lutescens (areka), figowiec benjamina, epipremnum złociste, anturium Andrego, liriopie szafirkowata, rapis wyniosły, gerbera Jamesona, dracena wonna, bluszcz pospolity, sansewieria gwinejska, dracena odwrócona, skrzydłokwiat, chryzantema wielkokwiatowa. Przedstawiamy wybrane gatunki roślin oczyszczających powietrze, które każdy z nas powinien mieć w swoim domu/biurze:

BLUSZCZ POSPOLITY – eliminuje szkodliwe substancje z powietrza tj.:

- *Trichloroetylen* (tusze do drukarek, farby, lakiery)
- *Aldehyd mrówkowy/formaldehid* (torby papierowe, papier woskowany, ręczniki papierowe, panele ściennie, często jest składnikiem kosmetyków takich jak dezodoranty, lakiery do paznokci i do włosów)
- *ksyleny* (wyroby skórzane, dym tytoniowy, spaliny)
- *benzen* (plastiki, detergenty, pestycydy, dym tytoniowy, kleje, woski)

Bluszcz preferuje stanowiska zacienione, może rosnąć w pomieszczeniu gdzie jest bardzo mało światła. Bluszcz pospolity należy uprawiać przy podporach lub na stelażu.

PAPROĆ – eliminuje szkodliwe substancje z powietrza tj.:

- *Aldehyd mrówkowy/formaldehid* (torby papierowe, papier woskowany, ręczniki papierowe, panele ściennie, często jest składnikiem kosmetyków takich jak dezodoranty, lakiery do paznokci i do włosów)
- *ksyleny* (wyroby skórzane, dym tytoniowy, spaliny)

Dla paproci najodpowiedniejsze jest miejsce z dużą ilością rozproszonego światła. Nieodpowiednie są stanowiska, gdzie narażona byłaby na bezpośrednie padanie promieni słonecznych, szczególnie latem. Silne słońce prowadzi do oparzeń liści. Paprocie lubią dużą wilgotność, dlatego ważnymi zabiegami w pielęgnacji paproci doniczkowych są: regularne zraszanie liści

i częste podlewanie.

SKRZYDŁOKWIAT – eliminuje szkodliwe substancje z powietrza tj.:

- *Trichloroetylen* (tusze do drukarek, farby, lakiery)
- *Aldehyd mrówkowy/formaldehid* (torby papierowe, papier woskowany, ręczniki papierowe, panele ściennie, często jest składnikiem kosmetyków takich jak dezodoranty, lakiery do paznokci i do włosów)
- *ksyleny* (wyroby skórzane, dym tytoniowy, spaliny)
- *benzen* (plastiki, detergenty, pestycydy, dym tytoniowy, kleje, woski)
- *amoniak* (środki do mycia okien, pasty do podłóg, nawozy sztuczne)

Skrzydłokwiat to roślina łatwa w uprawie, mało wymagająca i elegancka: białe, pachnące kwiaty mogą być ozdobą rośliny nawet 2-3 miesiące. Zakwita w lipcu i sierpniu, a często także zimą. Najlepiej czuje się na stanowiskach cienistych lub półcienistych, korzystne jest światło rozproszone. Rośliny te źle znoszą przeciągi. Uwaga dla rodziców małych dzieci i opiekunów zwierząt – skrzydłokwiat jest rośliną toksyczną.

AREKA – eliminuje szkodliwe substancje z powietrza tj.:

- *Aldehyd mrówkowy/formaldehid* (torby papierowe, papier woskowany, ręczniki papierowe, panele ściennie, często jest składnikiem kosmetyków takich jak dezodoranty, lakiery do paznokci i do włosów)
- *ksyleny* (wyroby skórzane, dym tytoniowy, spaliny)
- *toluen* (rozpuszczalniki farb, lakierów i innych substancji używanych do pokrywania powierzchni drewnianych i metalowych)

Areka preferuje stanowiska ciepłe i słoneczne, może także rosnąć w półcieniu. Wymaga dość dużej wilgotności powietrza, dlatego należy ją zraszać. W okresie wiosenno-letnim podlewamy arekę nawet dwa razy w tygodniu, jesienią i zimą wystarczy podlać ją raz na siedem dni. Na dno doniczki trzeba wysypać warstwę drenażową.

ZESKANUJ KOD QR I ZOBACZ NAJCZĘŚCIEJ ZADAWANE PYTANIA

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu

ul. Jastrzębia 24, 53-148 Wrocław | od pon do pt w godz 7:30- 15:30 | tel 71 333 09 40 fax 71 332 37 76 mobile 667 670 046 | mail: poczta@fos.wroc.pl

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Oddział w Wałbrzychu

ul. Kolejowa 8, 58-310 Szczawno-Zdrój | tel 74 841 48 24, fax 74 63 34 852 | mail: walbrzych@fos.wroc.pl

Czas stworzyć dobrą atmosferę i wybrać Czyste Powietrze!

Dla portfela

Ogrzewanie domu przestarzałymi i nieekologicznymi metodami to bardzo drogi proceder. Aby utrzymać ciepło w pomieszczeniach, potrzebujesz dużych ilości złej jakości paliw. Dla domowego budżetu każdego roku to duży wydatek. Zyskane w ten sposób ciepło naraża Cię także na inne straty: wdychając szkodliwe substancje, płacisz za leczenie dolegliwości i chorób przez nie wywołanych.

Wybierając Czyste Powietrze:

- oszczędzasz na wydatkach związanych z ogrzewaniem domu,
- efektywniej zarządzasz potrzebną energią cieplną,

- zyskujesz dofinansowanie dla odpowiedzialnych inwestycji w lepsze źródła ciepła,
- nie wydajesz ani grosza na leczenie chorób związanych z zanieczyszczonym powietrzem,

- dajesz „oddech” domowemu budżetowi, zyskując pieniądze na inne potrzeby.

**Zainwestuj
w Czyste Powietrze
i czysty zysk!**

Dym zawiera substancje szkodliwe dla naszego zdrowia i życia.

GDZIE UZYSKAĆ INFORMACJE ?

PROGRAM CZYSTE POWIETRZE: PUNKTY OBSŁUGI KLIENTA W SIEDZIBACH GMIN

Zawonia

ul. Trzebnicka 11; 55-106 Zawonia
e-mail: ochrona.srodowiska@zawonia.pl;
urząd@zawonia.pl

Dobroszyce

Rynek 16; 56-410 Dobroszyce
e-mail: srodowisko@dobroszyce.pl;
sekretariat@dobroszyce.pl

Bierutów

Moniuszki 12; 56-420 Bierutów,
e-mail: bierutow@bierutow.pl

Udanin

55-340 Udanin 26
e-mail: ug@udanin.pl

Grębocice

ul. Głogowska 3; 59-150 Grębocice
e-mail: srodowisko@grebocice.com.pl;
sekretariat@grebocice.com.pl

Gaworzyce

ul. Dworcowa 95; 59-180 Gaworzyce
e-mail: ug@gaworzyce.com.pl

Chojnów

ul. Fabryczna 1; 59-225 Chojnów
e-mail: urząd@gmina-chojnow.pl

Kudowa-Zdrój

ul. Zdrojowa 24; 57-350 Kudowa-Zdrój
e-mail: kudowa@kudowa.pl

Polanica-Zdrój

ul. Dąbrowskiego 3, 57-320 Polanica-Zdrój
e-mail: um@polanica.pl

Duszniki-Zdrój

Rynek 6; 57-340 Duszniki-Zdrój
e-mail: projekty@duszniki.pl; bp@duszniki.pl

Szczawno-Zdrój

ul. Kościuszki 17; 58-310 Szczawno-Zdrój,
e-mail: promocja@szczawno-zdroj.pl

Głuszyca

ul. Grunwaldzka 55; 58-340 Głuszyca
e-mail: sekretariat@gluszyca.pl;

Podgórzyn

ul. Żołnierska 14; 58-562 Podgórzyn
e-mail: gmina@podgorzyn.pl;

Szklarska Poręba

ul. Granitowa 2; 58-580 Szklarska Poręba
e-mail: sekretariat@szklarskaporeba.pl

Zgorzelec

Kościuszki 70; 59-900 Zgorzelec
e-mail: gmina@gmina.zgorzelec.pl

Nowogrodziec

Rynek 1; 59-730 Nowogrodziec
e-mail: urząd@nowogrodziec.pl

Bystrzyca Kłodzka

ul. H. Sienkiewicza 6, 57-500 Bystrzyca Kłodzka

Ząbkowice Śląskie

ul. 1 Maja 15, 57-200 Ząbkowice Śląskie

Gromadka

ul. gen. Wł. Sikorskiego 9, 59-706 Gromadka

Pieńsk

ul. Bolesławiecka 29, 59-930 Pieńsk

Boguszów-Gorce

Plac Odrodzenia 1, 58-370 Boguszów-Gorce

Kunice

ul. Gwarna 1, 59- 216 Kunice

Stronie Śląskie

ul. Kościuszki 55, 57-550 Stronie Śląskie

Góra

56-200 Góra, ul. Adama Mickiewicza 1

Ścinawa

Rynek 17, 59-330 Ścinawa

Trzebnica

pl. Marszałka J. Piłsudskiego 1, 55-100 Trzebnica

Rudna

Plac Zwycięstwa 15, 59-305 Rudna

Ziębice

ul. Przemysłowa 10, 57-220 Ziębice

**ZESKANUJ KOD QR
ZNAJDŹ
NAJBLIŻSZY PUNKT
OBSŁUGI KLIENTA**

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu

ul. Jastrzębia 24, 53-148 Wrocław | od pon do pt w godz 7:30- 15:30 | tel 71 333 09 40 fax 71 332 37 76 mobile 667 670 046 | mail: poczta@fos.wroc.pl

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Oddział w Wałbrzychu

ul. Kolejowa 8, 58-310 Szczawno-Zdrój | tel 74 841 48 24, fax 74 63 34 852 | mail: walbrzych@fos.wroc.pl